

Koldingbogen

ÅRSTAL:	2011
FORFATTER:	Benny Nicolaisen
TITEL:	Kolsing Cykelbane 1929 – 1932.
KORT RESUME:	Om cykelløbene og de to stjerner Gustav Engelbrecht og Aage Hansen.

KOLDING CYKLEBANE 1929-1932

AF BENNY NICOLAISEN

Efterfølgende historie om Kolding Cyklebane og to cykelsportsentusiasternes præstationer er blevet til, fordi min onkel, Gunny Engelbrecht, da han ville skrive sin livshistorie, manglede fakta om sin fars, Gustav Engelbrechts tid ved cykelsporten i Kolding.

Jeg påtog mig at se, hvad jeg kunne finde på Kolding Stadsarkiv, men der var kun blevet indleveret ganske lidt historisk materiale om denne sportsgren, så kildematerialet er hovedsageligt fra Kolding Folkeblad fra perioden 1929-1932 samt oplysninger og fotos fra fhv. automekaniker Aage Hansen i Nr. Bjert.

Gustav Engelbrecht var i 1920'erne ansat i tarmafdelingen på Aktie Slagteriet i Esbjerg, men blev som mange andre fyret i 1928 på grund af den store arbejdsløshed. Andels-Svineslagteriet i Kolding, der på det tidspunkt var landets største slagteri, søgte en medarbejder til tarmafdelingen, og den stilling fik Gustav. Det var forår, og da der ikke var penge til hverken togbillet eller til et værelse i Kolding, og da Gustav var cykelrytter og i god træning, startede han fra Jerne kl. 3.30 om morgenen og kørte de 92 km til arbejde. Han arbejdede fra kl. 6.00 morgen til kl. 17.00 aften med to timers frokost og en halv times middagspause. I den tid hvilede han sig på en bænk i frokoststuen. Efter arbejdstid cyklede han så de 92 km hjem igen. Det kunne selvfølgelig ikke holde i længden, så han fik hos

familien Poul Schultz i Kolding et værelse med fuld kost.

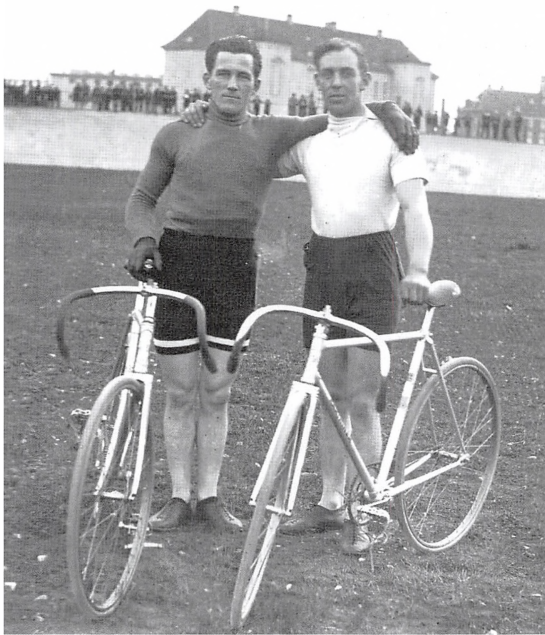
Gustavs kone og sønnen Gunny besøgte ham enkelte gange, når han ikke nåede hjem i weekenden, for han kørte cykelløb så ofte han kunne – enten i Kolding, Odense, Esbjerg eller på Ordrupbanen i København. Enkelte gange også i Tyskland, Hamburg eller Köln. Udelukkende på amatørbasis og uden nogen form for betaling.

Da han havde været på Andels-Svineslagteriet i Kolding et halvt års tid, fik han af tarmmester Petersen besked om, at han godt kunne flytte familien til Kolding. Familien flyttede først til Læssøgade og senere til Borthigsgade, hvor de købte hus.

I Kolding fik Gustav en god ven og cykelkammerat i *Aage Hansen* fra Nr. Bjert.

Aage Hansen var automekaniker ved Ford Motor Company A/S på Agtrupvej. Han blev den første automekanikerlærling i Kolding, og han avancerede som svend hos Ford til værkfører. Her var han ansat i 28 år, inden han etablerede sit eget autoværksted i Nr. Bjert.

Begge cykelryttere var kendte inden for cykelsporten, og for Aage Hansens vedkommende foregik hans cykelkarriere især på landeveje og cykelbaner i perioden 1923 til 1931. Det er muligt, at de tider, der blev præsteret ved konkurrencerne dengang, ikke

Cykelrytterne Gustav Engelbrecht og Aage Hansen med Domhuset i baggrunden.

tidsmæssigt kan hamle op med nutidens præstationer, men man må tænke på, at der dengang ikke var gear på cyklerne, og når der skulle cykles i Randers, på Ordrupbanen i København eller andre steder, foregik transporten frem til startstedet via landevejene på egen cykel. Løbene blev typisk afviklet om søndagen efter en seks dages 48 timers arbejdsuge.

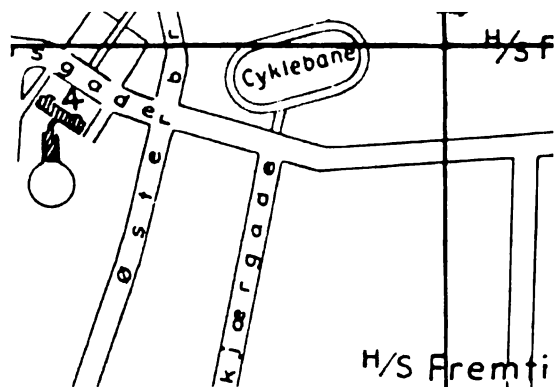
Både Gustav og Aage var medlemmer af "Cykleringen 1922" i Kolding, CRK, der blev stiftet den 22. august 1922. I klubbens vedtægter stod, at dens formål er at virke for cykelsportens fremme ved afholdelse af landevejs- og rullewæddeløb (turistløb), klubture m.m. samt afholdelse af fester og selskabe-

lige sammenkomster. Klubben var medlem af "Dansk Cykle Union".

CYKLEBANENS STORHEDSTID

Der blev 1928 på området, hvor Brændkjærgade nu er, etableret en cykelbane, som fungerede frem til 1931, hvorefter den blev nedlagt, og der blev senere i stedet etableret fodboldbane.

Ved indvielsen stod følgende at læse i Kolding Folkeblad den 7. juli: "Trods meteorologernes spådom om bygevejr fik "Kolding Cyklering" solskin til baneindvielsen. Ved 4-tiden valfartede tætte skarer til den nye cykelbane ved Domhuset. Totalisatoren var til sorg for de fleste, det var nemlig den, der "slæbte på". Udregningen varede for længe, hvilket havde de lange pauser i løbet til følge. Det bliver der rettet op på, når telefonanlægget bliver færdigt. Og det må ske snarest. Ellers går det cykelsporten, som det gik svømningen. Man blev ked af langtrukne programmer.

Kort fra vejviseren 1930, der viser cykelbanens placering lige nord for nuværende Tvedvej.

Cykelløb på Kolding Cyklebane.

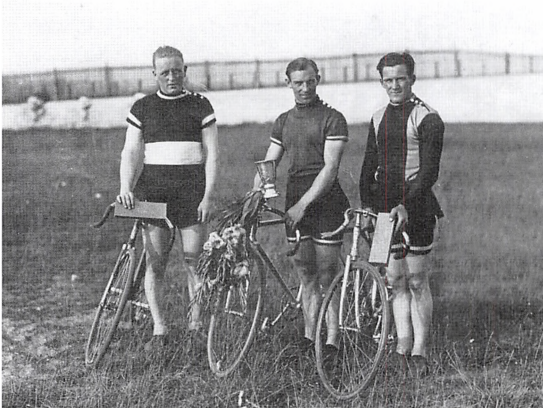
Efter at slagtermester P. Jochumsen havde budt velkommen, gav han ordet til følgende talere: borgmester Fischer-Nielsen, folketingsmand Knud Hansen og vicepræsidenten for Dansk Cykleunion, Madsen Bæk, Århus. Han henvendte sig til ungdommen og udtalte håbet om, at Kolding ville fostre en ny Willy Falck Hansen. "Tag ham i forbillede! Et længe leve ungdommen (Hurra!). Musikken spillede herefter "Jylland mellem tvende have", hvorunder rytterne kørte præsentationsrunden". Gustav Engelbrecht vandt åbningsmatchen.

Den 29. juli var der igen cykelløb. Her vandt Engelbrecht med en halv hjullængde i den 10. start. Han vandt også Omniums-matchens 1. afdeling efter en hård kamp med Valder, Odense. Aage Hansen, der havde været den bedste rytter indtil få år før, startede for første gang efter et par års hvil. Han var

langt fra i sin vante form og måtte nøjes med to tredjepladser.

Ved cykelløbene søndag den 9. september bemærkede avisen, at det havde været svært for Cykleringen at få nogle gode cykelryttere hertil. Løbene i Århus og København havde lagt beslag på de bedste, og Koldings egen mesterrytter, Engelbrecht, var sygemeldt, men man bemærkede også, at Aage Hansen var i stadig fremgang, og umuligt var det ikke, at han kunne nå sin gamle form. I hvert fald kørte han godt i 11. start, hvor han kun blev slået med $\frac{1}{2}$ hjullængde af den kendte Odense-rytter H. P. Hansen.

Det viste sig også, at fremgangen holdt. Ved cykelløbene søndag den 7. oktober blev Aage Hansen klubmester. Det var C. Jensen "Alhambra", der havde skænket pokalen, og efterfølgende kørte Aage Hansen æresrunde under bifald fra tilskuerne.

Aage Hansen i midten med pokalen som klubmester i 1929. Til højre Gustav Engelbrecht.

Cykelbanens 2. sæson startede den 12. maj 1929. Der var 1000 tilskuere, og Aage Hansen klarede sig igen godt, selv om han måtte se sig slået af Chr. Jensen fra Esbjerg. Den 2. juni havde Kolding Cyklebane forberedt sig til en af de store dage. Der var ryttere både fra Tyskland, København og Esbjerg, og der var for første gang planlagt et tandemløb, men det måtte aflyses, da banen var blevet så våd, at det havde været livsfarligt at gennemføre dette. Trods det dårlige vejr var der igen over 1000 besøgende, og der omsattes for 2000 kr. i totalisatoren. Den 28. juli afholdtes Kolding Bys Grand Prix, og her var både Gustav Engelbrecht og Aage Hansen blandt de bedst kørende.

En dårlig økonomi lurede bag løbene. Den 8. september lød overskriften i Kolding Folkeblad: Skal Cyklebanen i Kolding lukkes? Kolding Cyklering måtte indkalde kreditorerne til et møde for at forhindre en lukning af banen, men de må have klaret skærene, for der var også løb den 15. september, hvor Aage Hansen igen blev klubmester.

Cyklebanens 3. sæson blev indledt den 25. maj 1930. Tilskuertallet var gået tilbage – der var nu kun 700 deltagere, men også den nye borgmester Valdemar Juhl holdt en tale for cykelsporten. Den 3. september var der motorpace – for første gang i Kolding. Det gik dog ikke helt efter planen, for den ene af pacerne, Niels Hansen fra Vejle, kørte nemlig i stykker på vejen til løbet i Kolding, hvor de to koldingensere Aage Hansen og Gustav Engelbrecht skulle deltage. Løbet måtte derfor køres ad to gange med samme pacer. Aage Hansen vandt, idet han kørte 20 omgange eller 6,7 km på 7 min. 48 sek., hvilket svarede til en gennemsnitsfart af næsten 60 km i timen. Den 17. august var der også cykelløb, men nu var totalisatorspillet blevet forbudt af Skattedepartementet til stor irritation for de 800 tilskuere.

I 1931 var der løb den 26. juli. Dette motorpace I blev vundet af Aage Hansen uden kamp, da Chr. Jensen midt i løbet punkterede og måtte udgå, og Gustav Engelbrecht grundet på misforståelse med sin pacer kom et par omgange bagefter. Da der var løb den 16. august, var hverken Gustav Engelbrecht eller Aage Hansen at finde på banen, efter sigende fordi de ikke havde fået deres licens fornyet, og i 1932 gik det endnu værre. Der var kun et cykelløb i 1932 – den 24. juli. Der var ”uhygelig tomt”, som Kolding Folkeblad skrev. Nedlæggelsen af Cykelbanen var umiddelbart forestående.

Kolding Byråd havde allerede i 1931 vedtaget at lave cykelbanen om til en dyrskueplads, det blev dog udsat pga. protester. I 1935 vedtog sportsklubbernes stadionudvalg, at de ønskede cykelbanen omdannet til en fodboldbane, og dette ønske blev efterkommet.